

ผลงานประกอบการพิจารณาประเมินบุคคล
เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะ

ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ 7 วช. (ด้านการพยาบาลวิสัญญี)

เรื่องที่เสนอให้ประเมิน

- ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา
เรื่อง การพยาบาลและการให้การ ระวังความรู้สึกผู้ป่วยเพื่อผ่าตัดนี้วในอุ้งน้ำดี
ด้วยกล้องวีดีทัศน์
- ข้อเสนอ แนวคิด วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
เรื่อง การจัดรถสำหรับเตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการใส่ท่อช่วยหายใจยาก

เสนอโดย

นางสาวสมพร บุญญาโรจน์

ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ 6 ว (ด้านการพยาบาลวิสัญญี)

(ตำแหน่งเลขที่ รพจ. 425)

ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์

สำนักการแพทย์

ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

1. ชื่อผลงาน การพยาบาลและการให้การระงับความรู้สึกผู้ป่วยเพื่อผ่าตัดนิ้วในอุ้งน้ำดีด้วยกล้องวิดีโอทัศน
2. ระยะเวลาที่ดำเนินการ 4 วัน (ตั้งแต่วันที่ 23 เมษายน พ.ศ. 2552 ถึงวันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2552)
3. ความรู้ทางวิชาการหรือแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินการ

ความรู้ทางวิชาการ

1. กายวิภาคศาสตร์ และสรีรวิทยาของนิ้วในอุ้งน้ำดี
2. พยาธิสรีรวิทยาของนิ้วในอุ้งน้ำดี
3. การรักษา และการ พยาบาลผู้ป่วย ที่ได้รับการระงับความรู้สึกเพื่อผ่าตัด นิ้วในอุ้งน้ำดีด้วยกล้องวิดีโอทัศน
4. การให้การระงับความรู้สึกแบบทั่วร่างกาย (general anesthesia)
5. เกศัชวิทยาเกี่ยวกับยาที่ใช้ในการระงับความรู้สึก

แนวคิดที่ใช้ในการดำเนินการ

1. การพยาบาลก่อนขณะและหลังการให้การระงับความรู้สึก
2. การประเมินสภาพทางกายภาพของทางเดินหายใจ
3. การประเมินความยากง่ายในการใส่ท่อช่วยหายใจ
4. กระบวนการพยาบาลในการพยาบาลผู้ป่วย ที่ได้รับการระงับความรู้สึกเพื่อผ่าตัด นิ้วในอุ้งน้ำดีด้วยกล้องวิดีโอทัศน

4. สรุปสาระสำคัญของเรื่องและขั้นตอนการดำเนินการ

การผ่าตัดนิ้วในอุ้งน้ำดีผ่านกล้องวิดีโอทัศนต้องใส่ก๊าซเข้าช่องท้องและการจัดทำศีรษะสูง เพื่อช่วยให้ศัลยแพทย์สามารถมองเห็นอวัยวะภายในได้ชัดเจนและผ่าตัดได้ สะดวก ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของระบบไหลเวียนเลือดและระบบการหายใจของผู้ป่วย (บัณฑิต จินตนาปราโมทย์, 2552:141) ดังนั้นการผ่าตัดนิ้วในอุ้งน้ำดีผ่านกล้องวิดีโอทัศนจึงใช้วิธีการระงับความรู้สึกแบบทั่วร่างกาย (general anesthesia) เพราะสามารถควบคุมการหายใจของผู้ป่วยได้ แก้ไขภาวะคาร์บอนไดออกไซด์คั่ง ลดความเครียดและวิตกกังวล โดยไม่ต้องอาศัยความร่วมมือของผู้ป่วย สะดวกในการจัดทำ ผู้ป่วยไม่รู้สึกแน่นอึดอัด หรือหายใจไม่สะดวกเมื่อความดันในช่องท้องเพิ่มสูงขึ้นจากการใส่ก๊าซในช่องท้อง วิทยาลัยแพทย์ วิทยาลัยพยาบาลสามารถติดตามและแก้ไขการเปลี่ยนแปลงของระบบไหลเวียนเลือดและ ระบบหายใจได้เป็นอย่างดี ดังนั้นการให้การระงับความรู้สึกจึงต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานความรู้ ความเข้าใจเทคนิคการผ่าตัด การเลือกวิธีและยา ระงับความรู้สึกที่เหมาะสม ตลอดจน การเฝ้าระวังผู้ป่วยให้ได้รับความปลอดภัยตลอดระยะเวลาของการระงับความรู้สึก จนถึงระยะพักฟื้นหลังผ่าตัด (เสาวภาคย์ จำปาทอง, 2548:102)

5. ผู้ร่วมดำเนินการ ไม่มี

6. ส่วนของผลงานที่ผู้เสนอเป็นผู้ปฏิบัติ เป็นผู้ดำเนินการทั้งหมดร้อยละ 100

ผู้ป่วยชายไทยอายุ 35 ปี มาโรงพยาบาลตามแพทย์นัด เพื่อผ่าตัดนิ่วในถุงน้ำดีด้วยกล้องวิดีโอ โดยให้ประวัติ 1 เดือนก่อนมาโรงพยาบาลมีอาการปวดท้อง ท้องอืด กดเจ็บบริเวณท้องด้านซ้าย จากการตรวจร่างกายและผลUltrasound แพทย์วินิจฉัยว่ามีนิ่วในถุงน้ำดี จึงนัดให้มานอนโรงพยาบาลเพื่อรับการรักษา จากการซักประวัติผู้ป่วยปฏิเสธโรคประจำตัว ปฏิเสธการแพ้ยาและอาหาร ปฏิเสธการผ่าตัดในอดีต ปฏิเสธการระงับความรู้สึกที่ผิดปกติของบุคคลในครอบครัว ไม่มียาที่ใช้ประจำ อธิบายให้ผู้ป่วยทราบถึงการระงับความรู้สึก วัตถุประสงค์ของบุคคลในครอบครัว ให้การระงับความรู้สึกแบบทั่วร่างกาย (general anesthesia) และมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

จัดทำให้ผู้ป่วยนอนหงายราบ หนุนศีรษะด้วยหมอนเล็กๆ ความสูงประมาณ 10 เซนติเมตร เพื่อสะดวกในการใส่ท่อช่วยหายใจ ทางแขนทั้งสองข้างวางบนที่วางแขนที่มีผ้าพันม้วนรอง กอส่วนปลายแขนขึ้น ระวังไม่ทำให้เกิดอันตรายต่อการไหลเวียนเลือดของมือ ติดเครื่องมือในการใส่ท่อช่วยหายใจด้วยเครื่องวัดความดันอัตโนมัติ เครื่องวัดชีพจรและความอิ่มตัวของออกซิเจนในเม็ดเลือดแดง เครื่องแสดงคลื่นไฟฟ้าหัวใจ

เลือกใช้วิธีการระงับความรู้สึกแบบทั่วร่างกาย ให้ผู้ป่วยสูดดมออกซิเจน 100 เปอร์เซ็นต์ 6 ลิตรต่อนาที จากนั้นให้ยามอร์ฟิน 7 มิลลิกรัมเข้าทางหลอดเลือดดำ เพื่อให้ผู้ป่วยรู้สึกสงบลดความวิตกกังวล ฉีดยานาสลบ โซโอเฟนทาล 300 มิลลิกรัมทางหลอดเลือดดำ รอจนผู้ป่วยหลับช่วยหายใจได้ จึงให้ยาหย่อนกล้ามเนื้อซัคซินิลโคลีน 75 มิลลิกรัมทางหลอดเลือดดำสำหรับใส่ท่อช่วยหายใจ โดยใส่ท่อช่วยหายใจทาง ปากเบอร์ 8 ความลึก 22 เซนติเมตร แล้วฉีดดมเข้าในกระเปาะลม ประมาณ 5 มิลลิลิตร ต่อท่อช่วยหายใจเข้ากับเครื่องดมยาสลบ ตรวจสอบตำแหน่งท่อช่วยหายใจว่าอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม โดยฟังลมผ่านปอดทั้งสองข้างให้เท่ากันยึดท่อด้วยพลาสติกคลุม การหายใจด้วยเครื่องช่วยหายใจอัตโนมัติปริมาตรอากาศ 600 มิลลิลิตร อัตราการหายใจ 12 ครั้งต่อนาที ให้ออกซิเจนและ ไนตรัสออกไซด์ในอัตราส่วน 2 ต่อ 2 ลิตรต่อนาที เปิดเซโวน 2 เปอร์เซ็นต์ ให้ยาหย่อนกล้ามเนื้อซีสทราคูเรียม 6 มิลลิกรัมทางหลอดเลือดดำ

หลังใส่ท่อช่วยหายใจ วัดความดันโลหิตเท่ากับ 160/90 มิลลิเมตรปรอท อัตราการเต้นของหัวใจ 90 ครั้งต่อนาที ค่าความอิ่มตัวของออกซิเจนในเม็ดเลือดแดง 100 เปอร์เซ็นต์ วัดคาร์บอนไดออกไซด์ช่วงลมหายใจออก 36 มิลลิเมตรปรอท ใช้วิธีการ ให้ยาระงับความรู้สึกแบบสมดุล คือ ยาหย่อนกล้ามเนื้อคือ ซีสทราคูเรียม ครั้งละ 2 มิลลิกรัม ทุก 40-45 นาที จำนวน 1 ครั้ง และเสริมฤทธิ์ยาแก้ปวด ด้วยมอร์ฟิน 3 มิลลิกรัม จำนวน 1 ครั้ง เข้าทางหลอดเลือดดำและยาดมสลบคือ เซโวน ซึ่งปรับความเข้มข้นของยาตามระดับความลึกของการสลบ ศัลยแพทย์เริ่มใส่ก๊าชเข้าช่องท้องและจัดท่าศีรษะสูงตะแคงขวาขึ้นเล็กน้อยเพื่อช่วยให้ศัลยแพทย์สามารถมองเห็นอวัยวะภายในช่องท้องได้ชัดเจนและทำผ่าตัดได้สะดวก เมื่อผู้ป่วยสลบและกล้ามเนื้อหย่อนตัวดีแล้ว

เป็นหน้าที่ของวิสัญญีพยาบาลต้องเฝ้าระวังการเปลี่ยนแปลงของระบบไหลเวียนเลือดและระบบหายใจของผู้ป่วย ได้แก่ สัญญาณชีพทุก 5 นาที เฝ้าระวังการเปลี่ยนแปลงของอัตราการเต้นของหัวใจ โดยใช้คลื่นไฟฟ้าหัวใจ การอิมตัวของออกซิเจนในเม็ดเลือดแดง ความดันโลหิตของผู้ป่วยอย่างใกล้ชิด การสูญเสียเลือดในระหว่าง การผ่าตัดทุก 1 ชั่วโมง เสียเลือดประมาณ 5 มิลลิตร ดูแลสารน้ำที่ให้ผู้ป่วยชดเชยเพียงพอกับการสูญเสียในระหว่างผ่าตัด ศัลยแพทย์ใช้เวลาในการทำผ่าตัด 1 ชั่วโมง 15 นาที เมื่อแพทย์ทำการผ่าตัดเสร็จปิด เซโวเรน ปิดก๊าซไนตรัสออกไซด์ให้ออกซิเจน 100 เปอร์เซ็นต์ ในอัตราการไหล 6 ลิตรต่อนาที รอจนผู้ป่วยเริ่มหายใจจึงให้ยาแก้ฤทธิ์ยาหย่อนกล้ามเนื้อด้วยอะโทรปีน 1.2 มิลลิกรัม และนิโอสติกมิน 2.5 มิลลิกรัมทาง หลอดเลือดดำปิดเครื่องช่วยหายใจอัตโนมัติ เมื่อผู้ป่วยหายใจได้เองอย่างเพียงพอทรวงอกเคลื่อนไหวเต็มที่ สม่ำเสมอ ความจุ ปอด (tidal volume) ได้ 600 มิลลิตร ความอิมตัวของ ออกซิเจนในเลือดไม่น้อยกว่า 95 เปอร์เซ็นต์ สัญญาณชีพปกติ รู้สึกตัวสามารถทำตามคำสั่งได้โดยลืมนตา อ้าปาก กำมือได้แน่น ดูแลเสมหะในท่อช่วยหายใจและใน ปาก แล้วจึงถอดท่อช่วยหายใจให้สุดลมออกซิเจน 100 เปอร์เซ็นต์ ผ่านทางหน้ากากครอบต่ออีกประมาณ 5-10 นาที วัดสัญญาณชีพอีกครั้ง ความดันโลหิต 140/90 มิลลิเมตรปรอท อัตราการเต้นของหัวใจ 82 ครั้งต่อนาที ค่าความอิมตัวของออกซิเจนในเม็ดเลือดแดง 100 เปอร์เซ็นต์ หลังถอดท่อช่วยหายใจ ดูแลทางเดินหายใจให้โล่ง ไม่มีเสมหะอุดกั้นทางเดินหายใจ รวมระยะเวลาผ่าตัด 1 ชั่วโมง 15 นาที ผู้ป่วยได้สารน้ำทดแทน 500 มิลลิตร จึงส่งผู้ป่วยไปห้องพักฟื้น ผู้ป่วยได้มีการดูแลที่ห้องพักฟื้นใช้เวลา 2 ชั่วโมง ไม่พบภาวะแทรกซ้อนจากภาวะทางเดินหายใจอุดกั้น ภาวะพร่องทางออกซิเจนการไหลเวียนของเลือดดี ไม่ปวดแผลแผลไม่มีเลือดซึม อาการ โดยทั่วไปปกติดี จึงส่งกลับหอผู้ป่วย ศัลยกรรมกระดูกชาย และตรวจเยี่ยมประเมินสภาพผู้ป่วย ภายหลังการให้การระงับความรู้สึกเป็นระยะเวลา 2 วัน และนำไปสู่หาที่พบมาวางแผนการพยาบาล เพื่อให้ผู้ป่วยกลับสู่สภาพปกติโดยเร็ว

7. ผลสำเร็จของงาน

ผู้ป่วยที่มีนิ้วในถุงน้ำดีปัจจุบันการรักษาที่ได้รับความนิยมและมีประสิทธิภาพสูงสุดคือ การผ่าตัดนิ้วในถุงน้ำดีด้วยกล้องวิดิทัศน์ เพราะผู้ป่วยสามารถฟื้นตัวได้เร็วหลังผ่าตัด กลับไปทำงานได้เร็ว ขึ้นเนื่องจากแผลมีขนาดเล็ก อาการปวดแผลหลังผ่าตัดมีเล็กน้อย ลดระยะเวลาการอยู่โรงพยาบาลและประหยัดค่าใช้จ่าย แต่การใส่ ก๊าซเข้าช่องท้องและการจัดทำศีรษะสูงเพื่อช่วยให้ศัลยแพทย์สามารถมองเห็นอวัยวะภายในได้ชัดเจนและทำให้ ผ่าตัดได้สะดวก จึงทำให้เกิดการเปลี่ยนขอ ระบบ ไหลเวียนเลือดและระบบการหายใจของผู้ป่วย พยาบาลวิสัญญีที่ให้การระงับความรู้สึกจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพื่อสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยได้อย่างปลอดภัย

ผู้ป่วยชายไทยอายุ 35 ปี มาโรงพยาบาลตามแพทย์นัด เพื่อผ่าตัดนิ้วในถุงน้ำดีด้วยกล้องวิดิทัศน์ โดยให้ประวัติ 1 เดือนก่อนมาโรงพยาบาลมีอาการปวดท้อง ท้องอืด กดเจ็บ

บริเวณท้องด้านซ้าย จากการตรวจร่างกายและ ผล ultrasound แพทย์วินิจฉัยว่ามีนิ่วในถุงน้ำดี จึงนัดให้มานอนโรงพยาบาล เพื่อรับการรักษาเป็นผู้ป่วยในที่หอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกชาย ผู้ป่วยอยู่ในความดูแลวันที่ 23 เมษายน พ.ศ. 2552 เวลา 15.00 นาฬิกา แพทย์วางแผนผ่าตัดนิ่วในถุงน้ำดีด้วยกล้องวิดีโอทัศนวิสัย วันที่ 24 เมษายน พ.ศ. 2552 จากการซักประวัติผู้ป่วยปฏิเสธ โรคประจำตัว ปฏิเสธการแพ้ยาและอาหาร ปฏิเสธการผ่าตัดในอดีต ปฏิเสธการระงับความรู้สึก ที่ผิดปกติของบุคคลในครอบครัว ไม่มียาที่ใช้ประจำ อธิบายให้ผู้ป่วยทราบถึงการระงับความรู้สึก การระงับปวดหลังผ่าตัด เพื่อให้ผู้ป่วยคลายความวิตกกังวล

ในผู้ป่วยรายนี้ได้ให้การระงับความรู้สึกโดยวิธี ใส่ท่อช่วยหายใจ ได้ให้การพยาบาลทั้งก่อน ขณะ และหลังการระงับความรู้สึก ประเมินผลทางการพยาบาลเป็นเวลา 4 วัน ทำการเยี่ยมผู้ป่วยก่อนการระงับความรู้สึก 1 ครั้ง ที่หอผู้ป่วย เฝ้าระวังขณะให้การระงับความรู้สึก และติดตามเยี่ยมหลังการระงับความรู้สึกที่ห้องพักฟื้นและที่หอผู้ป่วยรวม 3 ครั้ง พบปัญหาทางการพยาบาลทั้งหมด 8 ข้อ คือ ขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตัวก่อนและหลังการระงับความรู้สึกเพื่อผ่าตัดเนื่องจากไม่เคยได้รับการระงับความรู้สึกมาก่อน วิตกกังวลเนื่องจากกลัวการผ่าตัดกลัวไม่ฟื้นจากการดมยาสลบกลัว เจ็บแผลหลังผ่าตัด เสี่ยงต่อการเกิดภาวะพร่องออกซิเจนในระยะนำสลบเนื่องจากได้รับยาหย่อนกล้ามเนื้อเพื่อใส่ท่อช่วยหายใจ เสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อน ได้แก่ ลมในชั้นใต้ผิวหนัง(subcutaneous emphysema), ลมในเยื่อที่กั้นกลางช่องอกและลมในชั้นเยื่อหุ้มปอด (pneumomediastinum และ pneumothorax) , ภาวะฟองแก๊ส อุดตันในหลอดเลือด (gas embolism) วาโซวาเกิล รีเฟล็กซ์ (vasovagal reflex) เนื่องจากการใส่ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เข้าไปในช่องท้องและการตั้งรอกไว้ระยะภายในช่องท้อง เสี่ยงต่อการได้รับสารน้ำไม่เพียงพอในขณะที่ผ่าตัดเนื่องจากผู้ป่วยต้องงดน้ำและอาหาร ไม่สุขสบายเนื่องจากอาการปวดแผลผ่าตัดหลังผ่าตัด เสี่ยงต่อการเกิดภาวะอุณหภูมิร่างกายต่ำเนื่องจากการระงับความรู้สึก ผู้ป่วยขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตัวหลังผ่าตัดและเมื่อกลับบ้านเนื่องจากไม่เคยได้รับการผ่าตัด ทุกปัญหาได้รับการแก้ไข จนกระทั่งแพทย์อนุญาตให้กลับบ้านวันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2552 ผู้ป่วยไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนจากการระงับความรู้สึกและการผ่าตัด สามารถกลับบ้านได้อย่างปลอดภัย รวมระยะเวลาผู้ป่วยอยู่ในโรงพยาบาลทั้งหมด 4 วัน ได้ให้คำแนะนำในการปฏิบัติตัว เมื่อกลับบ้าน ผู้ป่วยและญาติเข้าใจและสามารถปฏิบัติตัวได้อย่างถูกต้อง จึงทำให้มีผลสัมฤทธิ์

จากกรณีศึกษานี้เกิดผลสำเร็จของงานที่ทำดังนี้ คือ

1. ผู้ป่วยได้รับการระงับความรู้สึกด้วยวิธีที่เหมาะสมกับการผ่าตัดผู้ป่วยฟื้นจากการระงับความรู้สึกอย่างปลอดภัยเมื่อแพทย์ทำผ่าตัดเสร็จ
2. ผู้ป่วยไม่ได้รับผลแทรกซ้อนขณะและภายหลังการให้ยาระงับความรู้สึก
3. ผู้ป่วยเกิดความประทับใจในการรับบริการ ร่างกายฟื้นตัวจากการผ่าตัดเร็ว สามารถกลับบ้านไปทำกิจวัตรประจำวันได้

4. ลดระยะเวลาของการอยู่โรงพยาบาลนาน
5. ลดอัตราเสี่ยงการติดเชื้อในโรงพยาบาล
6. ประหยัดค่าใช้จ่ายของผู้ป่วยและโรงพยาบาล
7. ครอบครัวและญาติเกิดความประทับใจ มั่นใจ ปลอดภัยในการรับบริการที่มีคุณภาพของภาครัฐ
8. เกิดความประทับใจในการรักษาคุณภาพบริการ ส่งผลให้ชื่อเสียงและมาตรฐานของโรงพยาบาลพัฒนาในทางดีขึ้น

8. การนำไปใช้ประโยชน์

1. เป็นแนวทางในการให้โรงพยาบาลกับผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัด นิ้วในถุงน้ำดีด้วย กล้องวิดีโอทัศน
2. เป็นการพัฒนาในเชิงคุณภาพทั้งการเรียนรู้วิธีการแบ่งปันความรู้ทักษะในการทำงานให้กระจายออกไปเป็นการพัฒนาเชิงปริมาณ
3. สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการระงับความรู้สึกเพื่อการผ่าตัดนิ้วในถุงน้ำดีด้วยกล้องวิดีโอทัศน บริเวณอื่นๆ ต่อไป
4. เพิ่มพูนความรู้ประสบการณ์แก่ผู้ศึกษากรณี

9. ความยุ่งยาก ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการ

1. ปัญหาสำคัญอาจพบว่าผู้ป่วยที่ประเมินว่าควรใส่ท่อช่วยหายใจได้แต่เมื่อให้ผู้ป่วยหลับแล้วใส่ท่อช่วยหายใจไม่ได้ และอาจช่วยหายใจไม่ได้ต้องมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน คือ ควรนำสลับผู้ป่วยก่อนเมื่อผู้ป่วยหลับแล้วลองช่วยหายใจด้วยหน้ากาก ถ้าทำได้จึงค่อยให้ยาหย่อนกล้ามเนื้อจะลดอันตรายและความสูญเสียที่มีต่อผู้ป่วย

10. ข้อเสนอแนะ

1. ในปัจจุบันการผ่าตัดนิ้วในถุงน้ำดีด้วยกล้องวิดีโอทัศน มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นทุกปีเนื่องจากผู้ป่วยเสี่ยงต่อการเสียชีวิตน้อย ความเจ็บปวดภายหลังผ่าตัดลดลง ผู้ป่วยฟื้นตัวได้เร็ว และกลับบ้านได้เร็ว ดังนั้นพยาบาลวิสัญญีที่ทำหน้าที่ให้การระงับความรู้สึกผู้ป่วยเหล่านี้จำเป็นต้องมีความรู้ในการระงับความรู้สึกเพื่อผ่าตัดทางกล้องวิดีโอทัศนเป็นอย่างดี มีการทบทวน การดูแล และฟื้นฟูความรู้ทางวิชาการวิสัญญีอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมประสิทธิภาพของบุคลากรทางวิสัญญีวิทยาด้วยการจัดอบรมดูงาน และมีการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการภายในหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ
2. มีการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล จากการให้การระงับความรู้สึกในผู้ป่วยที่ ปัญหาเพื่อนำมาปรับปรุงในการดูแลผู้ป่วยในรายต่อไป

3. ควรมีการจัดสรร และใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในหน่วยงานวิสัญญีให้มีประสิทธิภาพ พร้อมใช้งานอยู่เสมอ ด้วยการกำหนดวันตรวจสอบ ดูแล ซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ดี
4. ด้านผู้ป่วยควรมีการเตรียมให้ความรู้ก่อนการผ่าตัดและหลังผ่าตัด โดยการให้อ่านแนะนำ ซึ่งมีภาพประกอบ เข้าใจง่าย หรือฉายวิดีโอเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโรคของผู้ป่วย
5. จัดทำเอกสารแนะนำการปฏิบัติตัว และการสังเกตอาการผิดปกติที่เกิดจากโรค ของผู้ป่วยให้ผู้ป่วยก่อนกลับบ้าน

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการและได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข
เป็นไปตามคำแนะนำของคณะกรรมการ

ลงชื่อ .....
(นางสาวสมพร นุญญาโรจน์)
พยาบาลวิชาชีพ 6 ว (ด้านการพยาบาลวิสัญญี)
ผู้ขอรับการประเมิน
26 เม.ย. 2554

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) .....
(นางสาวนิลาวรรณ มัศยาอานนท์)
(ตำแหน่ง) รักษาการหัวหน้าพยาบาล ฝ่ายการพยาบาล
โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์
26 เม.ย. 2554
(วันที่) .....

(ลงชื่อ) .....
(นายประพาศน์ รัชตะสัมฤทธิ์)
(ตำแหน่ง) ผู้อำนวยการ
โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์
26 เม.ย. 2554
(วันที่) .....

- หมายเหตุ 1. ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป 1 ระดับในช่วงเวลาดังแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2550 ถึง วันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 คือ นายสรารุช สนธิแก้ว ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่วันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550
2. ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป 1 ระดับในช่วงเวลาดังแต่วันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 ถึงวันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2552 คือ นายสุรินทร์ กู้เจริญประสิทธิ์ ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่วันที่ 11 พฤศจิกายน พ.ศ. 2552
3. ผู้บังคับบัญชาที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน ของผู้รับการประเมินโดยตรงคือ นางสาวพริ้วเพรา ทศกร ได้เสียชีวิตเมื่อ วันที่ 26 กรกฎาคม 2553

เอกสารอ้างอิง

- เสาวภาคย์ จำปาทอง. (2548). การให้ยาระงับความรู้สึกสำหรับ Laparoscopic intervention ใน
จิตติมา ชินะโชติ และสุวรรณี สุรเศรษฐ์ (บรรณาธิการ). ตำราพื้นฟูวิชาการวิสัญญี
วิทยา. (หน้า 102- 106). กรุงเทพฯ: พี.เอ.อีฟวิ้ง.
- บัณฑิต จินตนาปราโมทย์ . (2552). การให้ยาระงับความรู้สึก สำหรับการผ่าตัดตับและไต
สุวรรณี สุรเศรษฐ์และคณะ (บรรณาธิการ). ตำราพื้นฟูวิชาการวิสัญญีวิทยา .
(หน้า 136-158). กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.

ข้อเสนอแนวคิด วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
ของ นางสาวสมพร บุญญาโรจน์

เพื่อประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ 7 วช. ด้านการพยาบาลวิสัญญี
(ตำแหน่งเลขที่ รพจ. 425) สังกัดฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์
เรื่อง การจัดครุภัณฑ์เตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการใส่ท่อช่วยหายใจยาก

หลักการและเหตุผล

กระบวนการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลภายใต้มาตรฐานการประกันคุณภาพของ
โรงพยาบาลในยุคสมัยปัจจุบันได้ก่อให้เกิดความตื่นตัว ตระหนักถึงความสำคัญเรื่องความ
ปลอดภัยในการดูแลผู้ป่วยเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ (ชวัช ชาญชญาพันธ์, 2550:258) โรงพยาบาลเริ่มมี
การกำหนดเป้าหมาย มาตรฐานความปลอดภัยมีการรณรงค์เพื่อให้บุคลากรทางการพยาบาล
รับทราบแนวทางปฏิบัติเพื่อให้การบริการมีคุณภาพและประสิทธิภาพ มุ่งเน้นผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง
หน่วยงานวิสัญญีวิทยาเป็นองค์กรหนึ่งที่มีความสำคัญกับมาตรฐานการให้บริการที่
สอดคล้องต่อนโยบายของโรงพยาบาล โดยมุ่งเน้นประเด็นคุณภาพและความปลอดภัยในการ
บริการ การพัฒนาต่อเนื่องในมิติของกระบวนการพัฒนาเพื่อสร้างคุณค่าแก่ผู้รับบริการ การ
แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ต่างๆ และนำไปสู่การปรับปรุงคุณภาพงานอย่างต่อเนื่อง
เพื่อให้กระบวนการระงับความรู้สึกเป็นไปอย่างราบรื่นและปลอดภัยตามมาตรฐานแห่งวิชาชีพ
โดยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทาง ประกอบกับผู้ป่วยที่มารับบริการผ่าตัด แล
ได้รับการระงับความรู้สึกมีจำนวนมากขึ้นทุกปี จากสถิติผู้ป่วยที่ได้รับการระงับความรู้สึกปี
พ.ศ. 2552 จำนวน 5,711 ราย ให้ยาระงับความรู้สึกแบบทั่วร่างกายมีผู้ป่วยถึงร้อยละ 36 จากการ
ใส่ท่อช่วยหายใจ ซึ่งการดูแลทางเดินหายใจของผู้ป่วยที่มารับ การระงับความรู้สึกให้สามารถ
แลกเปลี่ยนก๊าซออกซิเจน ไปเลี้ยงเนื้อเยื่อต่างๆ ของร่างกายได้อย่าง เพียงพอ และขจัด
ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นหน้าที่หลักของวิสัญญีพยาบาล เพื่อให้ผู้ป่วย
ปลอดภัยจากการได้รับการระงับความรู้สึก แต่เนื่องจากการระงับความรู้สึกแบบ ทั่วร่างกาย
มักประสบปัญหาความเสี่ยงจากการใส่ท่อช่วยหายใจยากไม่สำเร็จ ทำให้ผู้ป่วยเกิดภาวะ
ขาดออกซิเจน เป็นสาเหตุสำคัญของการเสียชีวิตหรือภาวะสมองถูกทำลาย (ธิดา เอื้อกฤติการ, 2548:6)
ปัญหาของ การใส่ท่อช่วยหายใจจะลดลงได้ต้องมีการเตรียมความพร้อมทั้งทีม งานและอุปกรณ์ให้
พร้อมใช้ตลอดเวลา เพื่อที่จะได้หลีกเลี่ยงภาวะแทรกซ้อนรุนแรงนี้ได้ ดังนั้นจึงจัดทำรศสำหรับเตรียม
อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการใส่ท่อช่วยหายใจยาก เพื่อสามารถช่วยเหลือผู้ป่วยได้อย่างรวดเร็ว
และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

รดสำหรับเตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการใส่ท่อช่วยหายใจยาก ประกอบด้วย 2 ชั้น ได้แก่
ชั้นที่ 1 ประกอบด้วย

1. ใบบีดลิ้นแบบมีปลายกระดก (McCoy laryngoscope)
2. แขนงนำร่องแบบมีแสงไฟ (trachlite)
3. แขนงนำร่องแบบพลาสติกมีรูกลวงตรงกลาง (elastic gum bougie)
4. อุปกรณ์เพื่อเปิดทางเดินหายใจอย่างรวดเร็ว (surgical airway)
  - เข็มเจาะกระดูกอ่อนวงแหวนถึงกระดูกอ่อนขั้วรอยคอ (cricothyroid) เบอร์ 14 และ 16
  - อุปกรณ์สำเร็จรูปเพื่อกระดูกอ่อนวงแหวนถึงกระดูกอ่อนขั้วรอยคอ (quick Trach)
  - ข้อต่อเชื่อมชนิดตรง เบอร์ 2.5 - 8
5. ท่อช่วยหายใจแบบร่วม (esophageal tracheal combitube)
6. หน้ากากครอบกล่องเสียง (laryngeal mask airway) เบอร์ 3 และ เบอร์ 4
7. ท่อเปิดทางเดินอากาศทางปาก (oral airway) เบอร์ 6.5 - 8
8. ท่อเปิดทางเดินอากาศทางจมูก (nasal airway) เบอร์ 3 - 5

ชั้นที่ 2 ประกอบด้วย

1. ท่อช่วยหายใจแบบ oral RAE เบอร์ 6.5 - 8
2. ท่อช่วยหายใจแบบ nasal RAE เบอร์ 6.5 - 8
3. ท่อช่วยหายใจแบบมีกระเปาะลม (cuff) เบอร์ 6 - 8
4. ท่อช่วยหายใจชนิดไม่มีกระเปาะลม (non cuff) เบอร์ 2.5 - 6
5. ท่อช่วยหายใจชนิดขดลวด (spiral tube) เบอร์ 5.5 - 8
6. ท่อช่วยหายใจชนิดเส้นผ่าศูนย์กลางภายในเท่ากับ 4, 5 และ 6 มิลลิเมตร

(microlaryngeal tracheal surgery tube)

วัตถุประสงค์และหรือเป้าหมาย

วัตถุประสงค์

เพื่อเพิ่มศักยภาพของพยาบาลวิสัญญี โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ สามารถให้การช่วยเหลือผู้ป่วยเมื่อเกิดปัญหาการใส่ท่อช่วยหายใจยากได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

เป้าหมาย

เพื่อให้ผู้ป่วยปลอดภัยและลดภาวะแทรกซ้อนจากการใส่ท่อช่วยหายใจ

กรอบการวิเคราะห์ แนวคิดข้อเสนอ

1. แนวคิดการสร้างนวัตกรรมในการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มคุณค่าของวิชาชีพเป็นองค์กรแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

2. การพัฒนางานต่อเนื่องเพื่อสร้างคุณค่าต่อผู้รับบริการ
3. หลักกระบวนการพัฒนาคุณภาพ วงล้อการพัฒนาคุณภาพและการเรียนรู้
4. การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพการเฝ้าระวังติดตามผู้ป่วยทางวิสัญญีเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนต่อผู้ป่วยที่ได้รับการระงับความรู้สึกโดยใส่ท่อช่วยหายใจ
5. แนวคิดพื้นฐานของกระบวนการโรงพยาบาลมาตรฐาน HA (Hospital Accreditation)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. พยาบาลวิสัญญี โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์สามารถช่วยเหลือผู้ป่วยได้อย่างรวดเร็วเมื่อเกิดปัญหาการใส่ท่อช่วยหายใจยาก
2. ลดภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นจากการใส่ท่อช่วยหายใจยาก
3. ทำให้มีรถสำหรับเตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการใส่ท่อช่วยหายใจยาก ประจำหน่วยงานวิสัญญี วิทยา โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

อัตราความพึงพอใจของบุคลากรทางวิสัญญีต่อการใช้รถสำหรับเตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการใส่ท่อช่วยหายใจยาก ได้สะดวก และ รวดเร็ว เท่ากับ 100 เปอร์เซ็นต์

ลงชื่อ นางสาวสมพร บุญญาโรจน์

(นางสาวสมพร บุญญาโรจน์)

พยาบาลวิชาชีพ 6 ว (ด้านการพยาบาลวิสัญญี)

ผู้ขอรับการประเมิน

25 สิงหาคม 2554

เอกสารอ้างอิง

- ธิดา เอื้อกฤตติการ. “การประเมินทางเดินหายใจ.” ใน ศศิกานต์ นิมมานรัชต์, (บรรณาธิการ). *ภาวะวิกฤติทางวิสัญญี*, หน้า 1-19 สงขลา: หน่วยผลิตตำราคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2548
- ธวัช ชาญชญานนท์. “การบริหารจัดการด้านประกันคุณภาพ” โดยใช้ปัญหาเป็นแนวทาง” ใน ธิดา เอื้อกฤตติการและคณะ, (บรรณาธิการ). *วิสัญญีปฏิบัติโดยใช้ปัญหาเป็นแนวทาง*, หน้า 257-300 สงขลา: หน่วยผลิตตำราคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2550